

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler (spr.)

Sędziowie: SA Karol Ratajczak

SA Piotr Górecki

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2013 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) *sp. z o.o. z siedzibą w C.*

przeciwko (...) *Bankowi Spółdzielczemu w P.*

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 grudnia 2012 roku, sygn. akt: XII C 2426/12

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 w ten sposób, że wniosek o uchylenie zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych powódki, zajętych w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygnaturą: KM 3723/12, oddala,**
- 2. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że zawiesza postępowanie egzekucyjne, prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygnaturą: KM 3723/12,**
- 3. w pozostałym zakresie zażalenie oddalić,**
- 4. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.**

SSA P. Górecki SSA J. Geisler SSA K. Ratajczak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy zabezpieczył roszczenie powódki przez:

- 1) uchylenie zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych powódki, zajętych w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygnaturą: KM 3723/12,

2) zawieszenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygnaturą: KM 3723/12, po uprzednim uchyleniu zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych wskazanych w punkcie 1 postanowienia.

Sąd I instancji wyjaśnił, że powódka wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, którym jest bankowy tytuł egzekucyjny, podając, że będące źródłem jej zobowiązania poręczenie jest nieważne. W jego ocenie załączone przez powódkę do pozwu dokumenty, w tym oświadczenie z dnia 23 lipca 2012 roku, w którym uchyliła się ona od skutków poręczenia, są wystarczające do stwierdzenia, że roszczenie jest prawdopodobne. Stwierdził również, że powódka uprawdopodobniła interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, gdyż zajęcie rachunków bankowych uniemożliwi jej dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, tj. pozyskiwanie nowych zamówień w drodze przetargu, gdzie konieczne jest wpłacanie wadium.

Co do sposobu zabezpieczenia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wniosek powódki w zakresie „zwolnienia spod egzekucji rachunków bankowych” potraktował jako skrót myślowy pełnomocnika powódki, nie mający znaczenia dla oceny jego zasadności, gdyż z uzasadnienia wniosku wynikało, że intencją powódki jest uzyskanie zabezpieczenia w postaci uchylenia zajęć wierzytelności z rachunków bankowych, które to zajęcia zostały dokonane w spornym postępowaniu egzekucyjnym.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pozwany, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku powódki o udzielenie zabezpieczenia oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej według norm przepisanych.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie art. 730¹ § 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię oraz zastosowanie, w sytuacji, gdy nie powinien on znaleźć zastosowania,
2. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię oraz nieprawidłowe zastosowanie i niewłaściwe sporządzenie uzasadnienia postanowienia,
3. naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 243 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że powódka uprawdopodobniła istnienie roszczenia, w sytuacji gdy roszczenie nie zostało uprawdopodobnione,
4. naruszenie art. 738 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w ten sposób, że Sąd udzielił zabezpieczenia w formie, o jaką powód nie wnosił.

Powódka w odpowiedzi na zażalenie wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Wbrew stanowisku skarżącego zaskarżone orzeczenie zostało sporządzone w sposób umożliwiający jego kontrolę instancyjną, zatem do zarzucanego naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. nie doszło. Zawiera ono bowiem wskazanie podstawy prawnej, jak również motywów, którymi kierował się Sąd I instancji, udzielając zabezpieczenia.

Nie ma również racji pozwany, zarzucając naruszenie art. 730¹ § 1 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. w zw. z art. 243 k.p.c. Trafnie przyjął bowiem Sąd Okręgowy, iż powódka w sposób dostateczny uprawdopodobniła zarówno swoje roszczenie, jak też interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Sąd Apelacyjny odmiennie niż Sąd I instancji ocenił jednakże okoliczności związane z istnieniem interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Powódka wystąpiła do Sądu Okręgowego o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, wskazując, jako podstawę swego żądania art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W pozwie przeczyła ona zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, w szczególności kwestionowała istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym z uwagi na nieważność oświadczenia woli o udzieleniu poręczenia oraz złożenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, a nadto z uwagi na fakt, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło – tj. złożenie przez powoda oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli. Dołączone do pozwu dokumenty w postaci m.in. oświadczenia o poręczeniu z dnia 26 kwietnia 2010 roku (k. 17), pełnego odpisu z KRS powodowej spółki według stanu na dzień 2 listopada 2011 roku (k. 18-20), wezwania do odstąpienia od postępowania egzekucyjnego z dnia 16 sierpnia 2012 roku (k. 21), oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczeń woli złożonych pod wpływem błędu z dnia 23 lipca 2012 roku (k. 23), zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez M. J. (k. 36-39), są, zdaniem Sądu Apelacyjnego, wystarczające do przyjęcia, iż w/w roszczenie jest prawdopodobne. Za pomocą tych dokumentów, jak i twierdzeń podniesionych w pozwie powódka uprawdopodobniła, że w dniu 26 kwietnia 2010 roku, kiedy udzieliła poręczenia A. K., będącemu pożyczkobiorcą, był on członkiem jej rady nadzorczej. Tym samym, zgodnie z art. 15 § 1 k.s.h., na udzielenie poręczenia była wymagana zgoda zgromadzenia wspólników (umowa poręczenia została zawarta z pozwanym na rzecz członka rady nadzorczej). Powódka w pozwie podniosła, iż taka uchwała nie została nigdy podjęta, co zgodnie z art. 17 § 1 k.s.h. skutkuje bezwzględną nieważnością oświadczenia o poręczeniu. Na poparcie tych twierdzeń powódka wniosła o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: M. J. – ówczesnego prezesa zarządu oraz D. M. – obecnego prezesa zarządu. Okoliczności te oraz złożone na ich poparcie dowody, będą przedmiotem oceny ze strony sądu rozpoznającego merytorycznie sprawę, jednakże na etapie postępowania zabezpieczającego są one wystarczające do przyjęcia, iż roszczenie zostało uprawdopodobnione.

Nie budził również wątpliwości Sądu odwoławczego fakt, że powódka uprawdopodobniła także istnienie po jej stronie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia poprzez zawieszenie prowadzonego w stosunku do niej postępowania egzekucyjnego. Celem powództwa przeciwegzekucyjnego jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie. Powództwo to może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje możliwość spełnienia tytułu wykonawczego. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że skutkiem prowadzonego postępowania egzekucyjnego jest zajęcie wierzytelności powódki. Wobec tego brak zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 3723/12, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. W., mógłby doprowadzić do wykonania tytułu wykonawczego, co uniemożliwiłoby lub poważnie utrudniłoby osiągnięcie celu w sprawie.

Sąd Apelacyjny nie podzielił natomiast stanowiska Sądu I instancji o zasadności zabezpieczenia w zakresie uchylenia zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych. Abstrahując już od dopuszczalności interpretacji przez Sąd Okręgowy żądania sformułowanego przez powódkę, reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, należy stwierdzić, iż skarżąca nie uprawdopodobniła swoich twierdzeń, iż taki sposób zabezpieczenia jest konieczny dla możliwości uczestniczenia przez nią w przetargach.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie 1 w ten sposób, że wniosek o uchylenie zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych powódki, zajętych w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygnaturą: KM 3723/12, oddalił oraz zmienił je w punkcie 2 w ten sposób, że zawiesił postępowanie egzekucyjne, prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygnaturą: KM 3723/12, oddalając w pozostałym zakresie zażalenie jako nieuzasadnione na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA P. Górecki SSA J. Geisler SSA K. Ratajczak